

7de zondag door jaar A

Mt. 5, 38-48

Kunt ge 'eisen' dat mensen hun vijanden beminnen? Dat is toch niet redelijk? Overvraagt ge mensen daar niet mee? Ja, misschien is het iets voor helden en heiligen, maar dat soort is nogal zeldzaam. De doorsnee-mens haalt dat nooit.

Eigenlijk is het heel verwonderlijk dat uitgerekend Jezus die eis stelt: Hij weet toch als geen ander wat mensen kunnen en niet kunnen? Hij maakt zich daarover geen illusies. En Hij is bovendien niet gekomen voor helden en heiligen, maar voor zieken en zondaars. Getuigt die eis van vandaag dan wel van liefde voor de mensen? Wie liefheeft, brengt begrip op voor menselijke zwakheid. Dat lijkt maar moeilijk te rijmen met de onhaalbare eisen die vandaag gesteld worden.

Maar kán en mág Jezus eigenlijk wel anders spreken? Stel dat Hij zou zeggen: 'Ge moet u fatsoenlijk gedragen. En Ik weet wel dat het vanbinnen allemaal niet altijd zo zuiver is, maar Ik knijp wel een oogje dicht. Er is immers toch geen veranderen aan: zo zijn mensen nu eenmaal. Doe dus maar gewoon uw best'. Op het eerste zicht lijkt dat veel milder dan wat we net hoorden. Maar voor die zachte taal moet dan wel een hoge prijs betaald worden: die van de schijnheiligheid. Want door zo te spreken zou Jezus ons laten wegzinken in hypocrisie en dubbelzinnigheid.

Het zou bovendien ook neerkomen op het onderschatten van de morele mogelijkheden van mensen. Stel dat Hij zou zeggen: 'Uw vijanden beminnen? Och, begin daar niet aan, want dat kunt ge toch niet'. Weet ge wat er dan gebeurt? Een heel stuk van onze bekwaamheid om ons te bekeren wordt dan weggegooid.

Het klopt als ge zegt: Jezus' eisen in het Evangelie van vandaag zijn streng en niet gemakkelijk. Dat doen we niet zomaar van nature. Maar in feite houden die eisen ook een enorme opwaardering in van ieder van ons: met het nodige geduld, proberen en vertrouwen zijn we er wél toe in staat. Zaken als gerechtigheid en liefde kunnen wel degelijk doordringen tot in onze diepste vezels. Het begint bij het uitwendige: niet doden, niet liegen, niet terugslaan enzovoort. Maar als het goed is doen we dat niet vanuit een soort ingehouden woede, maar omdat het echt onze gezindheid geworden is.

Eigenlijk wordt er vandaag gezegd: wij zijn geroepen om met al onze vezels en tot in ons diepste binnenste liefhebbende mensen te worden. Degene die dat van ons vraagt weet heel goed wat er allemaal in ons leeft, maar toch weerhoudt Hem dat niet ons zo hoog aan te slaan. Hij weet dat die mogelijkheid in ons leeft.

Nu kunt ge daarbij denken: 'Ja maar, daar is geen beginnen aan'. Dat is, denk ik, een verkeerde uitdrukking. Ge kunt beter zeggen: 'Daar zien we geen einde aan'. Maar het is niet omdat we er geen einde aan zien, dat er ook geen beginnen aan zou zijn. En wat is christen-zijn anders dan iedere keer opnieuw beginnen aan hetgeen ons in het Evangelie gezegd en gevraagd wordt? Amen.

Johan Goris, pastoor